

MERITIUS®

ADVOCATEN - AVOCATS

Verdienstelijk in recht

© Copyright MERITIUS® Gent

In dit nummer

Een eigen fiscaal statuut1**Faillissement en bestuurdersaansprakelijkheid1****Doe maar niet alsof je neus bloedt2****Verkoop op afstand van financiële diensten2****Werknemer op het beklagdenbankje voor fiscale fraude2****Patiënt nu ook recht op pijnbestrijding3****Tegenstrijdige uitspraken over "verborgen" buitenlandse rekeningen3****Materiële fout of denkfout ... een wereld van verschil4****Criteria voor opstalconstructies4****Een eigen fiscaal statuut***Mr. Liesbet UYTENHOVE*

Het nieuw statuut voor vrijwilligers dat op 1 augustus 2006 in werking treedt, omvat ook een fiscaal luik waarin een duidelijke regeling inzake de vergoedingen voor vrijwilligerswerk is opgenomen. Hoewel een vrijwilliger zijn taken onbezoldigd uitoefent, kan hij wel de terugbetaling van de gemaakte kosten krijgen zonder dat hij op deze terugbetaling belasting verschuldigd is. Deze betaling kan gebeuren op basis van bewijsstukken of forfaitair.

Vandaag gebeurt de vaststelling van deze forfaitaire vergoedingen via administratieve rondzendbrieven, waarbij voor diverse categorieën van vrijwilligers aparte regelingen werden uitgewerkt. Deze wirwar van regels wordt in de nieuwe wet vervangen door een duidelijk principe: de vrijwilliger mag vergoed worden voor de voor de organisatie gemaak-

te kosten. De realiteit en de omvang van de kosten moeten niet worden bewezen voor zover het totaal van de ontvangen vergoedingen niet meer bedraagt dan 24,79 euro (niet-geïndexeerd) per dag, 600,00 euro per kwartaal en 991,57 euro per jaar. Deze bedragen worden jaarlijks geïndexeerd.

Ontvangt de vrijwilliger een hogere vergoeding, dan wordt hij in principe niet langer als vrijwilliger beschouwd en riskeert hij een belasting van de ontvangen vergoeding als beroepsinkomen. De betrokkene kan deze belasting echter vermijden door de realiteit en het bedrag van deze kosten aan de hand van bewijskrachtige documenten aan te tonen. Daarbij kan beroep gedaan worden op de regeling inzake toelagen en voordelen van alle aard toegekend aan het federale overheidspersoneel.

Faillissement en bestuurders-aansprakelijkheid*Mr. Eddie CARNEWAL*

Met een faillissement in zicht heeft een bestuurder gedacht dat het toch gedaan was en hij heeft de handelsbenaming of uithangbord en de klanten ingelijfd bij een andere vennootschap. Hij heeft de voorraden uitverkocht, het onroerend goed en het personeel ingezet uitsluitend in het belang van de andere vennootschap zonder enige vergoeding. Hierdoor werd de vennootschap van haar handelszaak ontdaan en kon de vennootschap haar maatschappelijk doel niet meer realiseren.

De bestuurder die dit gedaan heeft beging een kennelijk grove fout in de zin van art. 530 W. Venn, die bijdragen heeft tot het faillissement en is aansprakelijk voor het aanzuiveren van het passief voor het deel dat het actief van het faillissement overschrijdt.

Rechtbank van koophandel Brussel, 21.04.2005.

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Doe maar niet alsof je neus bloedt !

Mr. Luc STOLLE

Aandeelhoudersovereenkomsten kunnen de vrije overdracht van aandelen van een NV beperken. Veelal gebeurt dit door het bedingen van een zgn. voorkooprecht. Dit impliceert dat de aandelen die een aandeelhouder voornemens is over te dragen, eerst te koop moeten worden aangeboden aan de mede-aandeelhouders. De verkoop van aandelen van een NV in strijd met dergelijk statutair voorkooprecht is niet tegenwerpbaar aan de overige aandeelhouders en aan de vennootschap, wanneer de verwerfer te kwader trouw heeft gehandeld en zich schuldig heeft gemaakt aan zgn. derde-medeplichtigheid aan de contractbreuk van de overdrager.

Uit een recent vonnis van de Rechtbank van Koophandel te Leper blijkt dat vrij snel tot derde-medeplichtigheid kan worden besloten. De rechtbank meende dat een desbewuste en daadwerkelijke deelneming aan de contractbreuk geen noodzakelijke of absolute vereiste is. Het

concrete gedrag van betrokkene moet worden beoordeeld, rekening houdende met alle omstandigheden van de zaak. Van een redelijk en voorzichtig persoon mag o.m. worden verwacht dat hij vooraf kennisneemt van de inhoud van de statuten van de vennootschap waarvan hij aandelen wil kopen, inzonderheid van de overdrachtsbeperkende clausules. De Rechtbank roept zodoende een onderzoeksverplichting in het leven voor de overnemer. De miskennis van het statutair voorkooprecht sanctioneert de rechtbank niet alleen door de nietigverklaring van de overdracht uit te spreken, maar tevens door de eisers in de mogelijkheid te stellen om alsnog hun voorkooprecht uit te oefenen tegen de prijs die door de overnemer werd betaald.

Kh. leper 23 juni 2005

Verkoop op afstand van financiële diensten

Mr. Stephanie DE WILDE

Op 1 januari 2006 is de Wet van 24 augustus 2005 tot omzetting van verschillende bepalingen van de richtlijn financiële diensten op afstand en van de richtlijn privacy elektronische communicatie in werking getreden. Er bestond reeds geruime tijd een regeling voor de verkoop op afstand maar de financiële diensten waren uitgesloten van het toepassingsgebied van deze regeling. De nieuwe wet beoogt in de eerste plaats de bescherming van de consument bij overeenkomsten

die op afstand gesloten worden, zoals overeenkomsten die via het internet tot stand komen. Hiertoe wordt aan de aanbieder van de financiële dienst een ruime informatieplicht opgelegd en beschikt de consument over een verzakingsrecht van 14 kalenderdagen. De bepalingen van deze wet worden ingevoegd in de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument.

Werknemer op beklagdenbankje voor fiscale fraude!

Mr. Luc STOLLE

Een werknemer verleent zijn werkgever hulp bij het opmaken van valse facturen die laatstgenoemde een "fiscaal voordeel" opleveren. De werkgever wordt gesnapt en voor de strafrechter vervolgd wegens inbreuken op de fiscale wet (art. 449 WIB/92). Maar ook de werknemer moet op het beklagdenbankje gaan zitten als mededader en medeplichtige.

En inderdaad, de strafrechter heeft geen mededogen voor de incivieke werknemer. De werknemer vindt dit onterecht en komt na hoger beroep bij het Hof van Cassatie terecht. Ook het Hof van Cassatie volgt het oordeel van de feitenrechters. Om een beklagde te veroordelen als mededader of medeplichtige aan valsheid in geschrifte is niet vereist dat

alle bestanddelen van het misdrijf begrepen zijn in de deelnemingshandelingen. Het is voldoende dat vaststaat dat een dader de valsheid pleegde en dat een mededader of medeplichtige wetens en willens aan de uitvoering ervan meewerkte. Mededader zijn zij die zodanige hulp hebben verleend dat de misdaad of het wanbedrijf zonder hun bijstand niet had kunnen worden gepleegd. Medeplichtig zijn zij die onderrichtingen hebben gegeven om de misdaad of het wanbedrijf te plegen of zij die wetens willens de dader hebben geholpen of bijgestaan in daden die de misdaad of het wanbedrijf hebben voorbereid, vergemakkelijkt of voltooid.

Cass. 28 juni 2005

Patiënt nu ook recht op pijnbestrijding

Mr. Wendy VAN MECHELEN

Op 22 augustus 2002 werd een wet van kracht die de rechten van de patiënt klaar en duidelijk op papier zette. Zo heeft de patiënt onder meer recht op kwaliteitsvolle dienstverlening, vrije keuze van arts, de nodige informatie om inzicht te krijgen in zijn gezondheidstoestand en de evolutie ervan. Concreet betekent dit laatste een inzage-recht van de patiënt of zijn vertrouwenspersoon in het medisch dossier.

Momenteel wordt de betreffende wet aangevuld met een aantal bepalingen met betrekking tot pijnbestrijding. Zo wordt vermeld dat iedereen

van de beoefenaars in de zorgsector de meest aangepaste zorg dient te krijgen om de pijn te voorkomen, er aandacht voor te hebben, te evalueren, in aanmerking te nemen, te behandelen en te verzachten. Indien de arts een lopende behandeling staakt, en overgaat tot palliatieve verzorging, heeft de patiënt recht op een ononderbroken behandeling gericht op pijnbestrijding.

Wet van 22 november 2004

Tegenstrijdige uitspraken over “verborgen” buitenlandse rekeningen ?

Mr. Luc STOLLE

De Rechtbank van Eerste Aanleg van Bergen meent dat, zelfs als de verslagen, stukken en documenten uit een strafdossier geen bewijs vormen van een fiscale fraude in de zin van een strafrechtelijk misdrijf, de fiscus rechtsgeldig één of meerdere supplementaire aanslagen kan vestigen gebruikmakend van dergelijke stukken.

De rechtbank meende dat, gelet op de elementen van het dossier, er sterke, precieze en met elkaar overeenstemmende vermoedens aanwezig zijn die toelaten te concluderen dat een bepaald stuk de getrouwe en nauwkeurige reproductie is van een microfiche van de kwestieuze bank dossier (zij wees vooral op de verklaringen van erkenning getekend door verscheidene andere belastingplichtigen op grond van dezelfde microfiche). Het stuk laat daarom toe te concluderen, door middel van een inductieve redenering, dat de belastingplichtige wel degelijk titularis was van een interne rekening die interesten droeg.

De Rechtbank van Eerste Aanleg te Luik meende dan weer dat de fiscus documenten die opgesteld zijn op blanco papier en die lacunes vertonen (afwezigheid van teken of logo van een financiële instelling, het ontbreken van de handtekening of stempel), niet als een zeker en vaststaand feit kan beschouwen op basis waarvan kan worden vermoed dat de belastingplichtigen titularis zouden geweest zijn van een bankrekening in Luxemburg voor het op deze documenten vermeld bedrag tijdens een bepaald belastbaar tijdperk. De Luikse rechter meent dat, zelfs in de veronderstelling dat men het voorgaande toch

zou kunnen aannemen, dit nog niet toelaat hieruit af te leiden dat de belastingplichtige zou hebben genoten van roerende inkomsten tijdens het jaar zelf en tijdens de daaropvolgende jaren, zonder gebruik te maken van een cascade van vermoedens.

Het Antwerpse Hof van Beroep is het dan weer eens met de fiscus. Het Hof meent dat, aangezien niet tot de ontoelaatbaarheid van de in de strafzaak verkregen stukken kan worden besloten, er evenmin enig bezwaar bestaan tegen de aanwending van dergelijke bewijzen met het oog op de taxatie van de niet aangegeven inkomsten. Ook het Hof verwijst – net als de Bergense rechter – naar andere belastingplichtigen die bereid waren een akkoord aan te gaan met de fiscus en op die manier expliciet, minstens impliciet, de juistheid hebben erkend van de door de fiscus gehanteerde gegevens i.v.m. het bestaan van een buitenlandse rekening op hun naam en het saldo van deze rekening. Bij gebrek aan tegenbewijs door de belastingplichtige wordt de gevestigde taxatie op grond van tekenen en indicieën door het Hof aanvaard.

Rb. Bergen 28 februari 2005; Rb. Luik 20 september 2004; Antwerpen 21 juni 2005

Materiële fout of denkfout ... een wereld van verschil ...

Mr. Luc STOLLE

De algemene vergadering keurt de jaarrekening goed, waarna de fiscale aangifte wordt opge- maakt en overgemaakt aan de fiscus. Nadien blijkt er een fout in de jaarrekening te zitten. Die wordt verbeterd en de algemene vergadering keurt de aangepaste jaarrekening opnieuw goed. Aan de fiscus wordt tevens gevraagd rekening te houden met de positieve invloed van de verbetering op de fiscale situatie van de belastingplichtige.

De fiscus weigert en de vennootschap stap- t naar de rechtbank, zich beroepend op een ma- teriële vergissing. Uiteindelijk meent ook het Hof van Beroep te Brussel dat de rechtzetting geen correctie van een louter materiële vergis-

sing betrof, maar daarentegen betrekking had op een intellectuele vergissing waaraan een beoordelingsfout ten grondslag lag. Dergelijke vergissing is onherroepelijk en definitief zodat ze niet meer kan worden rechtgezet. Het Hof verduidelijkt dat het begrip "materiële vergis- sing" eng moet worden geïnterpreteerd. Onder materiële vergissing wordt veelal een schrijf- of rekenfout of andere grove feitelijke vergissing verstaan die onafhankelijk van enige juridische beoordeling wordt begaan.

Brussel 22 september 2005

Criteria voor opstalconstructies

Mr. Luc STOLLE

Het Hof van Beroep in Antwerpen sprak duidelij- ke taal in een geval waarin de eigenaar van een terrein (een bedrijfsleider) bij de beëindiging van een opstalovereenkomst zonder vergoeding eigenaar werd van de gebouwen die door de opstalhouder (de vennootschap waar hij een mandaat bekleedt) op zijn terrein werden opge- richt. Volgens het Hof kan de fiscus niet zonder meer aannemen dat de opstalgever een belast- baar voordeel van alle aard heeft genoten. De redenen zijn drieërlei: (1) de duurtijd (15 jaar) van de opstalovereenkomst kan niet als "abnor- maal kort" worden beschouwd, (2) het voordeel

dat de fiscus wil belasten is een 'normaal' ge- volg van een civielrechtelijke constructie (het opstalcontract) en (3) rekening houdend met het feit dat de eigenaar van het terrein voor de duurtijd van het contract geen normale inkom- sten heeft genoten, moet worden aangenomen dat "de afwezigheid van enige natrekkingsver- goeding de derving van inkomsten tijdens de duur van de opstalovereenkomst compenseert".

Antwerpen 27 september 2005

Onze kantoren

MERITIUS® GENT

Martelaarslaan 402 - 9000 Gent
Tel. +32 (0)9 269 70 70 - Fax +32 (0)9 269 70 71
info.gent@meritius.be

MERITIUS® BRUXELLES

Rue de Hennin, 67-69 - 1050 Bruxelles
Tel. +32 (0)2 735 60 08 - Fax +32 (0)2 735 67 78
info.brussels@meritius.be

MERITIUS® MONS

Rue Ste Gertrude 1 - 7070 Le Roeulx
Tel. +32 (0)64 66 50 12 - Fax +32 (0)64 67 60 93
info.mons@meritius.be

MERITIUS® NAMUR

Avenue Cardinal Mercier 46 - 5000 Namur
Tel. +32 (0)81 744 204 - Fax +32 (0)81 744 207
info.namur@meritius.be

MERITIUS® ANTWERPEN

Jules Moretuslei 374-376 - 2016 Antwerpen
Tel. +32 (0)3 825 55 00 - Fax +32 (0)3 3 825 56 00
info.antwerpen@meritius.be